

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE, PODNEBJE IN ENERGIJO

Langusova ulica 4, 1000 Ljubljana

T: 01 478 82 00

E: gp.mope@gov.si

www.mope.gov.si

Projektni biro Velenje d.d.
Prešernova cesta 8
3320 Velenje
info@pb-velenje.si

Številka 350-53/2025/15

Datum: 4.12.2025

Dokument je elektronsko podpisan

Zadeva: Mnenje na osnutek sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta Lipa-zahod v Velenju

Zveza: vaša elektronska vloga z dne 29.10.2025

Spoštovani,

na Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo (v nadaljnjem besedilu: MOPE) smo prejeli vašo vlogo za podajo mnenja na osnutek sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta Lipa-zahod v Velenju.

V skladu z navedenim vam v nadaljevanju podajamo mnenja iz pristojnosti MOPE, kot sledijo:

I. PODROČJE ENERGETIKE

Družba PROJEKTIVNI BIRO VELENJE, d. d. je hkrati s pozivom za pridobitev 1. mnenja dostavila gradivo *SD ZN OPPN Lipa-zahod* s kartografskimi podlogami in pooblastilo MO Velenje.

Dokumentacijo smo preučili z vidika prostorskih sestavin veljavnih državnih planskih aktov s poudarkom na energetskega sistema.

I. Pri pripravi 1. mnenja za izdelavo *SD ZN OPPN Lipa-zahod* smo ugotovili, da na območju načrtovanja OPPN ni objektov, ki jih je potrebno upoštevati glede na Razvojni načrt prenosnega sistema Republike Slovenije za obdobje 2025–2034 in Razvojni načrt prenosnega plinovodnega omrežja RS za obdobje 2024-2033 ter strokovne podlage za Prostorski plan RS, Ministrstva za okolje in prostor, Urada za energetiko, št. 350-13-16/02, iz marca 2003.

II. Samoupravne lokalne skupnosti so pri svojem prostorskem načrtovanju dolžne upoštevati lokalni energetski koncept.

III. Pri načrtovanju prostorske ureditve v postopku priprave *SD ZN OPPN Lipa-zahod* je potrebno upoštevati Uredbo o prostorskem redu Slovenije (Ur. List RS, št. 122/04) na podlagi tretjega odstavka 38. člena Zakona o urejanju prostora (Uradni list RS, št. 110/02, 8/03 – popr. in 58/03 – ZZK-1):

Pravila za načrtovanje poselitve (23. člen, 9. točka):

(9) Za smotrno rabo energije:

- z izborom lokacije, orientacijo objektov in ustreznimi odmiki med njimi omogočati ustrezno celoletno osončenje in zagotavljati zmanjševanje potreb po ogrevanju in umetnem hlajenju,
- z ustrezno zasnovo stavbnega volumna, z izborom gradiva in toplotno zaščito stavb zagotavljati čim manjše izgube toplotne energije,
- z načrtovanjem smotrne razporeditve objektov zmanjševati stroške za izgradnjo in obratovanje omrežij gospodarske javne infrastrukture,
- z energetske sanacije stavb pri prenovi zmanjševati porabo energije,
- z uporabo lokalno razpoložljivih obnovljivih virov energije zmanjševati izgube energije pri prenosu in distribuciji.

Načrtovanje energetske infrastrukture (51. člen)

(1) Z namenom smotrne rabe prostora je treba nove energetske sisteme za proizvodnjo električne energije v čim večji meri načrtovati na lokacijah obstoječih sistemov in na degradiranih območjih proizvodnih dejavnosti, zlasti kot:

1. naprave, ki povečujejo izkoristek obstoječih naprav;
2. nove sisteme za proizvodnjo električne energije, ki nadomestijo obstoječe sisteme;
3. nove sisteme za proizvodnjo električne energije, ki se umeščajo ob obstoječih in v čim večji meri izkoriščajo objekte in naprave obstoječih sistemov.

(2) Objekte in naprave za proizvodnjo električne energije je dopustno načrtovati tudi v primerih, ko izkoriščajo obstoječe vodne pregrade za druge namene (mlini, žage) in so skladni z zahtevami glede ohranjanja narave in varstva kulturne dediščine.

(3) Vodne akumulacije, namenjene proizvodnji električne energije, je treba načrtovati tako, da v čim večji meri služijo tudi drugim namenom, zlasti varstvu pred poplavami, namakanju kmetijskih zemljišč, turizmu in ribolovu.

(4) Nove energetske sisteme za proizvodnjo električne energije iz obnovljivih virov energije za lastno uporabo ali kot dopolnilno dejavnost na kmetiji je dovoljeno načrtovati tako, da:

1. tvorijo usklajeno arhitekturno celoto z objektom ali skupino objektov, ob katere se umeščajo;
2. objekti in naprave energetskega sistema ne zasedajo površine, ki presega površino, zasedeno z objektom ali skupino objektov, ob katere se umeščajo.

(5) Poteki načrtovanih elektroenergetskih vodov za prenos in distribucijo se morajo poleg prilagajanja obstoječi naravni in ustvarjeni strukturi urejenosti prostora praviloma izogibati vidno izpostavljenim reliefnim oblikam, zlasti grebenom in vrhovom. Poseke skozi gozd je treba omejiti na čim manjšo možno mero.

(6) V poselitvenih območjih ter v območjih varstva kulturne dediščine se energetske sisteme za distribucijo praviloma načrtuje v podzemnih vodih.

(7) Pri načrtovanju energetskih sistemov se daje prednost sistemom, ki omogočajo hkratno proizvodnjo več vrst energije, zlasti toplotne in električne energije ter izrabo obnovljivih virov energije.

Gradnja objektov zunaj poselitvenih območij (99. člen, 12., 15. in 16. točka)

(12) Zunaj poselitvenih območij je dovoljena gradnja proizvodnih objektov in njim pripadajoče gospodarske infrastrukture, ki zaradi izrabe naravnih virov ne morejo biti v poselitvenih območjih, če je njihovo delovanje ekonomsko racionalnejše (hidroelektrarne, rudniški objekti in naprave, kamnolomi in podobno) ali če zaradi tehničnih, tehnoloških, okoljskih in drugih značilnosti niso primerni v poselitvenih območjih.

(15) Za območja z razpršeno poselitvijo izven urbanih območij lahko določi lokalna skupnost alternativne možnosti za komunalno opremljanje (sončna energija za individualno oskrbo z električno energijo, male čistilne naprave in podobno) in dostopnosti kar omogoča manjše investicije in posege v krajino,

(16) Za gradnjo prometnih in energetskih objektov gospodarske javne infrastrukture ter objektov telekomunikacijskih omrežij in drugih zvez zunaj poselitvenih območij se uporabljajo pravila za načrtovanje gospodarske infrastrukture.

IV. Pri načrtovanju prostorske ureditve v postopku priprave osnutka SD ZN OPPN Lipa-zahod bodo v največji možni meri upoštevana tudi naslednja priporočila:

Energetski sistem je sklop posameznih energetskih infrastrukturnih sistemov, ki omogočajo oskrbo države z elektriko, zemeljskim plinom, nafto in naftnimi derivati, toploto, obnovljivimi in drugimi viri energije. Pri pridobivanju, pretvorbi, prenosu, distribuciji in uporabi energije, ki povzročajo praviloma nezaželene in dolgoročne vplive na okolje in prostor, se upošteva načela vzdržnega prostorskega razvoja in spoznanje o omejenosti virov ter možnosti izrabe vseh realnih potencialov na področju učinkovite rabe energije.

Proizvodnja električne energije

(1) Za pridobivanje električne energije se prioriteto obnavlja, posodablja, ekološko sanira oziroma nadomešča obstoječe proizvodne enote z novjšimi in učinkovitejšimi proizvodnimi objekti.

(2) Pri nadaljnjem razvoju proizvodnje električne energije se načrtuje objekte za rabo obnovljivih virov energije kot so veter, geotermalna energija in drugi, z upoštevanjem učinkovitosti izbranega sistema in prostorske, okoljske ter družbene sprejemljivosti.

(3) V okviru učinkovite rabe fosilnih goriv se daje prednost soproizvodnji električne energije in toplotne energije. Pri vseh novogradnjah in pri obstoječih termoelektrarnah ter pri vseh večjih kotlovnica za daljinsko ogrevanje se preveri možnost soproizvodnje (termoelektrarne – toplarne).

II. PODROČJE PROMETNE POLITIKE

Mnenje s področja prometne politike oziroma trajnostne mobilnosti vsebuje ugotovitve predvsem glede:

1. zagotavljanja trajnostne mobilnosti z vidika vizije mobilnosti prebivalstva in trajnostnega razvoja;
2. razvoja učinkovitega sistema javnega potniškega prometa (v nadaljevanju JPP);
3. zagotavljanja fizične integracije prometnih podsistemov za učinkovitejše izvajanje gospodarske javne službe javnega potniškega prometa;
4. potreb po zmanjšanju onesnaževanja iz naslova osebnega prometa.

Mestna občina Velenje je na podlagi podatkov o stanju prostora, splošnih smernic državnih nosilcev urejanja prostora in izkazanih potreb pripravila Osnutek sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta SD ZN Lipa-zahod, v Mestni občini Velenje. Pri tem je bila dolžna upoštevati usmeritve in določitve veljavnih državnih prostorskih aktov, državne razvojne dokumente ter vse relevantne področne predpise.

Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo, Direktorat za prometno politiko podaja pozitivno mnenje na osnutek sprememb in dopolnitev zazidalnega načrta SD ZN Lipa-zahod, v Mestni občini Velenje.

Kljub temu predlagamo, da se preuči možnost ureditve prečne kolesarske poti skozi park. Ne glede na izvedljivost dostopa priporočamo postavitve parkirnih mest za kolesa ob vhodih v park, s čimer bi se omogočil dostop tudi uporabnikom, ki se do parka pripeljejo s kolesom.

III. PODROČJE OKOLJA

V skladu z vlogo Direktorat za okolje v okviru svoje pristojnosti podaja naslednje mnenje:

TLA

K poglavju "VIII. Rešitve in ukrepi za varstvo okolja in naravnih virov ter ohranjanje narave":

Po preučitvi osnutka spremembe in dopolnitve Odloka o zazidalnem načrtu Lipa zahod (september, 2025) smo ugotovili, da poglavje "III. Rešitve in ukrepi za varstvo okolja in naravnih virov ter ohranjanje narave" ne določa varstva tal. Predlagamo, da se besedilo smiselno dopolni s področjem varstva tal, in sicer:

Varovati in trajnostno upravljati je treba z vsemi tlemi, ne glede na rabo. Potrebno je izboljšati, ohraniti ali obnoviti kakovost tal.

Vsi posegi na ali v tla se načrtujejo in izvajajo tako, da je izguba in degradacija tal čim manjša. Tla se v čim manjši meri prekriva z nepropustnimi materiali in posega na ali v tla le v obsegu in do globine tal, ki sta nujno potrebna. Pri izvedbi je treba prednostno uporabljati prepustne materiale.

Zagotoviti je treba sanacijo in revitalizacijo degradiranih tal, kjer je mogoče. Sanirajo naj se tako, da se vzpostavi prvotnemu podobno stanje tal ali pa se izvedejo načrtovane ureditve tal, ki so načrtovane na način, ki ne poslabša prvotnega stanja tal.

Treba je zagotoviti nadzor nad uspešnostjo izvajanja sanacije tal. Po končanih posegih se mora preveriti stanje z namenom, da se določi ali je bila sanacija degradiranih tal zaradi posegov primerno izvedena.

Posegi v ali na tla z odstranjevanjem zgornjih in spodnjih slojev tal naj se izvajajo tako, da so tla čim manj degradirana. Treba je preprečiti vse degradacije tal, ki lahko nastanejo zaradi gaženja, nepravilnega ravnanja z rodovitnim slojem tal, mešanja horizontov in podobno. Pri izvajanju posegov je treba zgornji, neonesnažen, rodovitni sloj tal odriniti in začasno skladiščiti ločeno od ostalih slojev tal. Prednostno se neonesnaženi zemeljski izkopi uporabijo v prvotnem stanju (brez obdelave) na območju, kjer so bili izkopani. Neonesnažen del tal, ki se odrine zaradi gradbenih posegov, se mora torej v čim večji meri uporabiti za sanacijo degradiranih tal ter za končno ureditev zelenih površin. Odrinjenih tal ni dovoljeno zbijati.

Pri načrtovanju in izvajanju posegov v ali na tla je potrebno preprečiti erozijo tal. Preprečiti je treba tudi erozijo zemeljskih izkopov.

Za začasne prometne in gradbene površine se morajo prednostno uporabljati obstoječe infrastrukturne in druge manipulativne površine. Med izvajanjem gradnje je treba izvajati ukrepe za preprečevanje in zmanjševanje degradacije tal, na primer tako, da se na enako kakovostnih tleh uredi čim krajše poti za prevoze do gradbišča.

Gradbeni posegi s težkimi stroji se na neutrjenih tleh opravljajo le v suhem vremenu.

Pri načrtovanju in izvedbi posegov je treba upoštevati morebitno onesnaženost tal. Onesnaževanje tal je treba preprečiti. Uporabljajo se lahko le materiali in snovi, ki ne povzročajo onesnaženosti tal.

ODPADKI

Pri oblikovanju zahtev glede odpadkov opozarjamo na uporabo določb in izrazov iz veljavne zakonodaje. Opredelitve ali pomena izrazov, ki so opredeljeni v zakonu ali podzakonskih aktih, ni dovoljeno spreminjati.

3. člen, prvi odstavek, 25. člen drugi odstavek in tekstualnem delu: navajate izraza »ekološki otok« in »smeti«:

- izraz »ekološki otok« ni opredeljen v veljavni zakonodaji, to je dejansko zbiralnica, kot je pomen tega izraza določen v Uredbi o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2) - je prostor, na katerem so nameščeni zabojniki za prepuščanje določenih ločenih frakcij. Tudi Pravilnik o katastrih gospodarske javne infrastrukture javnih služb varstva okolja (Uradni list RS, št. 28/11, 61/17 – ZUreP-2, 199/21 – ZUreP-3 in 21/25 – ZOPVOOV), ki določa vsebino katastra javne infrastrukture lokalnega pomena za ravnanje z odpadki, (med drugimi) določa zbiralnico ločenih frakcij;

- v zakonodaji s področja odpadkov izraza »smeti« ni, gre za odpadke, v ZVO-2 opredeljene kot vsaka snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže, namerava zavreči ali mora zavreči (torej koši za odpadke);

18. člen: manjka navedba zagotavljanja infrastrukture in izvajanja obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov (ravnanje s komunalnimi odpadki);

25. člen, prvi odstavek in tekstualnem delu: 2x navajate »koši za smeti« - v zakonodaji s področja odpadkov izraza »smeti« ni, gre za odpadke, v ZVO-2 opredeljene kot vsaka snov ali predmet, ki ga imetnik zavrže, namerava zavreči ali mora zavreči (torej koši za odpadke);

25. člen, drugi odstavek: navajate »Nevarni odpadki se na območju ne bodo zbirali.« - navedba je zavajajoča, saj Uredba o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2) jasno določa, da mora izvajalec obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov (je zbiralec iz predpisa, ki ureja odpadke, ki je z aktom občine določen za izvajalca obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov) na območju celotne občine zagotavljati tudi zbiranje nevarnih komunalnih odpadkov s premično zbiralnico (je tovorno vozilo ali začasno urejen in pokrit prostor, opremljen za prepuščanje ločenih frakcij, ki so nevarni komunalni odpadki) in v zbirnem centru (je zbirni center v skladu s predpisom, ki ureja odpadke, namenjen za prevzemanje, predhodno sortiranje in predhodno skladiščenje komunalnih odpadkov) – odlok vključuje tudi gradnjo stanovanjskega objekta;

25. člen, tretji odstavek: določba glede zbiranja komunalnih odpadkov ni jasna – zbiranje le teh v skladu z ZVO-2 zagotavlja izvajalec obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov;

25. člen, četrti odstavek: v skladu z ZVO-2 gre za izvajanje obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja določenih vrst komunalnih odpadkov, ki jo izvaja izvajalec te službe (izvajalec obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov je zbiralec iz predpisa, ki ureja odpadke, ki je z aktom občine določen za izvajalca obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov). Izraz »koncesionar« se nanaša le na vsakokratno obliko izvajanja omenjene javne službe, ki je v skladu z zakonom, ki ureja gospodarske javne službe (režijski obrat, javni gospodarski zavod, javno podjetje, dajanje koncesij, vlaganje javnega kapitala v dejavnost oseb zasebnega prava);

25. člen, peti odstavek in tekstualnem delu:

navedba »Komunalni odpadki se bodo odvažali na deponijo komunalnih odpadkov.« je neskladna z veljavno zakonodajo. Uredba o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2) jasno določa, da mora izvajalec obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov oddajati zbrane komunalne odpadke v nadaljnje ravnanje ob upoštevanju hierarhije ravnanja z odpadki tako, da je za: (i) odpadke, primerne za recikliranje, zagotovljeno recikliranje, (ii) odpadno embalažo, odpadne baterije in akumulatorje, OEEO in druge odpadke, za katere velja razširjena odgovornost proizvajalca v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, zagotovljeno ravnanje v

skladu s predpisi, ki urejajo te odpadke, (iii) gorljive odpadke, ki niso primerni za recikliranje, zagotovljena predelava v trdno gorivo v skladu s predpisom, ki ureja predelavo nenevarnih odpadkov v trdno gorivo in njegovo uporabo, ali sežig ali sosežig v skladu s predpisom, ki ureja sežigalnice odpadkov in naprave za sosežig odpadkov, (iv) nevarne odpadke zagotovljena obdelava, kot je za posamezne nevarne odpadke določeno v predpisih, ki urejajo odpadke, (v) mešane komunalne odpadke zagotovljena obdelava v okviru obvezne občinske gospodarske javne službe obdelave mešanih komunalnih odpadkov;

uporaba izraza »deponija« - tega izraza v veljavni zakonodaji s področja odpadkov ni:

»deponija« je sopomenka izraza »odlagališče« - v skladu z Uredbo o odlagališčih odpadkov (Uradni list RS, št. 10/14, 54/15, 36/16, 37/18, 13/21 in 44/22 – ZVO-2) je odpadke dovoljeno odlagati samo na odlagališčih odpadkov, le z ustreznim okoljevarstvenim dovoljenjem). V skladu z ZVO-2 je odlagališče odpadkov naprava za odstranjevanje odpadkov z odlaganjem odpadkov na ali v tla (podzemno);

navajanje na »..odvažali na deponijo..« (sopomenka za odlagališče odpadkov) je neskladna z obvezno uporabo hierarhije ravnanja z odpadki, ki določa, da se pri nastajanju odpadkov in ravnanju z njimi kot prednostni vrstni red upošteva naslednja hierarhija ravnanja: 1. preprečevanje nastajanja odpadkov, 2. priprava odpadkov za ponovno uporabo, 3. recikliranje odpadkov, 4. drugi postopki predelave odpadkov (npr. energetska predelava) in 5. odstranjevanje odpadkov (in v okviru tega kot najmanj zaželeno ravnanje odlaganje odpadkov);

navajate izraz »posode za zbiranje odpadkov...« - v Uredbi o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2) je za zbiranje po sistemu od vrat do vrat (sistem prepuščanja določenih komunalnih odpadkov, pri katerem je prevzemno mesto za prepuščanje teh odpadkov namenjeno določenim znanim uporabnikom) uporabljen izraz zabojniki ali vreče;

navajate izraz »vozila za odvoz odpadkov« - v Uredbi o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2) je uporabljen izraz vozila za prevoz odpadkov;

25. člen, šesti odstavek:

navajate izraz »upravljavce odvoza odpadkov« - v skladu z ZVO-2 gre za izvajalca obvezne občinske gospodarske javne službe zbiranja komunalnih odpadkov;

navajate izraz »specialna smetarska vozila« - v Uredbi o obvezni občinski gospodarski javni službi zbiranja komunalnih odpadkov (Uradni list RS, št. 33/17, 60/18 in 44/22 – ZVO-2) je uporabljen izraz vozila za prevoz odpadkov;

v tekstualnem delu večkrat navajate: »...humusnega sloja/humusne preperine«

Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22, 113/23 in 13/25) vsebuje posebno določbo glede ravnanja z rodovitno zemljo, odrinjeno pri gradbenih posegih, ki nima nevarnih lastnosti iz Priloge 3 te uredbe in ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin, ki jo je v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča, treba varovati pred trajno izgubo, in jo je treba zbirati ločeno od preostalega zemeljskega izkopa in jo ločeno oddajati, če se zemeljski izkop, katerega sestavni del je, ne uporabi za gradnjo v svojem prvotnem stanju na mestu, kjer je bil izkopen;

tudi Zakon o kmetijskih zemljiščih (ZKZ), Uradni list RS, št. 71/11 – uradno prečiščeno besedilo, 58/12, 27/16, 27/17 – ZKme-1D, 79/17, 44/22 in 78/23 – ZUNPEOVE, določa, da je rodovitna zemlja po tem zakonu material površinskega sloja tal, ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin in jo je treba varovati pred trajno izgubo. Rodovitna zemlja, odrinjena pri gradbenih posegih, se uporabi za izboljšanje kmetijskih zemljišč, urejanje javnih zelenih površin ali sanacijo degradiranih območij, razen kadar se rodovitna zemlja uporabi za ureditev okolice objekta, zaradi gradnje katerega je bila odrinjena. Vlada pa določi obvezna pravila ravnanja z rodovitno zemljo v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo okolja (= Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov, Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2);

v tekstualnem delu navajate napačen izraz »..odlagati gradbenega, izkopanega ali drugega materiala..« - odlaganje odpadkov je možno le na odlagališčih odpadkov (gre za trajno

vgrajevanje primernih odpadkov v telo odlagališča, na podlagi ustreznega okoljevarstvenega dovoljenja);

31. člen, šesti odstavek: neustrezna uporaba izraza »začasna deponija«:

izrazov »deponija/deponiranje« v veljavni zakonodaji s področja odpadkov ni, gre za sopomenki izrazov »odlagališče/odlaganje« (v skladu z Uredbo o odlagališčih odpadkov (Uradni list RS, št. 10/14, 54/15, 36/16, 37/18, 13/21 in 44/22 – ZVO-2) je odpadke dovoljeno odlagati samo na odlagališčih, z okoljevarstvenim dovoljenjem in na gradbiščih ni možno ter nikoli ni »začasno«); odlaganje odpadkov je postopek odstranjevanja odpadkov s kodo D1 – gre za trajno vgrajevanje odpadkov v telo odlagališča na podlagi ustreznega okoljevarstvenega dovoljenja)

odlagališče odpadkov je naprava za odstranjevanje odpadkov z odlaganjem odpadkov na ali v tla (podzemno);

v skladu z Uredbo o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2) investitor lahko začasno skladišči gradbene odpadke na gradbišču največ do konca gradbenih del, vendar ne več kakor eno leto (vse odpadke je treba oddati zbiralcem odpadkov in izvajalcem njihove obdelave);

36. člen, drugi odstavek, osma alineja in str. 38: uporaba izraza »zasipavanje z odkopnim ali odpadnim materialom« (tudi v 62. členu, deseti odstavek in 69. člen, drugi odstavek) - ZVO-2 določa pomen izraza zasipanje z odpadki (= postopek predelave odpadkov, v katerem se primerni nenevarni odpadki uporabijo za namene pridobivanja zemljišč na območjih izkopavanja ali za namene gradbenih posegov pri urejanju zemeljskega površja. Odpadki, uporabljeni za zasipanje, morajo nadomestiti neopadne materiale, biti morajo primerni za prej omenjene namene in omejeni na količino, nujno potrebno za uresničitev teh namenov, ter ne smejo poslabšati kakovosti okolja).

Napake, navedene zgoraj, se pojavljajo tudi v spremnem besedilu oz. »tekstualnem delu« (smiselno jih uskladite), jih je pa v spremnem besedilu s področja odpadkov še več (npr. uporaba izrazov »deponija«, »smeti« ali naslov »odstranjevanje odpadkov«, ki ni skladen z opisom v nadaljevanju (vsebinsko gre za zahteve glede zbiranja komunalnih odpadkov):

v skladu z ZVO-2 je odstranjevanje odpadkov postopek, ki ni predelava odpadkov, tudi če je sekundarna posledica postopka pridobivanje snovi ali energije,

v skladu z ZVO-2 je zbiranje odpadkov prevzemanje odpadkov, vključno z njihovim predhodnim sortiranjem in predhodnim skladiščenjem za namene prevoza odpadkov do naprave za njihovo obdelavo,

v skladu z ZVO-2 je ločeno zbiranje odpadkov zbiranje odpadkov, pri katerem so tokovi odpadkov ločeni glede na vrsto in lastnosti odpadkov z namenom olajšati določeno obdelavo odpadkov.

Splošno glede odpadkov:

Iz dokumenta izhaja, da bo OPPN podlaga za izvedbo gradbenih del... pri katerih nastajajo predvsem gradbeni, lahko pa tudi drugi odpadki, na primer komunalni, ki jih povzročajo zaposleni na gradbišču. Za ravnanje z odpadki je potrebno upoštevati zakonodajo s področja odpadkov. Krovni predpis na podlagi Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 44/22, 18/23 – ZDU-10, 78/23, – ZUNPEOVE in 23/24, 21/25) je Uredba o odpadkih (Uradni list RS, št. 77/22, 113/23 in 13/25), ki v skladu z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih z namenom varstva okolja in varovanja človekovega zdravja določa pravila ravnanja in druge pogoje za preprečevanje ali zmanjševanje škodljivih vplivov nastajanja odpadkov in ravnanja z njimi ter zmanjševanje celotnega vpliva uporabe naravnih virov in izboljšanje učinkovitosti uporabe naravnih virov.

Pri ravnanju z odpadki je potrebno upoštevati načelo »povzročitelj plača« in hierarhijo ravnanja, ki pri čemer preprečevanje odpadkov v skladu z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih predstavlja niz ukrepov, sprejetih preden snov, material ali proizvod postane odpadek, s katerimi se zmanjšajo a) količine odpadkov (vključno s ponovno uporabo proizvodov ali podaljšanjem njihove življenjske dobe), b) škodljivi vplivi nastalih odpadkov na okolje in človekovo zdravje ali c) vsebnost nevarnih snovi v materialih (in proizvodih). Ukrepe preprečevanja nastajanja odpadkov kot najvišje prioritete hierarhije ravnanja z odpadki je treba izvesti v fazi načrtovanja gradnje/trase, ko je eno

od meril za odločitev o najprimernejši lokaciji/trasi gradnje tudi količina in vrsta odpadnih materialov, nastalih pri zemeljskih delih (izkop), in možno nadaljnje ravnanje z njimi.

V skladu z Direktivo 2008/98/ES o odpadkih tla (in situ), vključno z neizkopanim onesnaženim delom tal, niso odpadek. Zakonodaja s področja odpadkov se ne uporablja za neonesnažen del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, če se v svojem prvotnem stanju zagotovo uporabita za gradnjo na kraju, kjer sta bila izkopana. Del tal in drug naravno prisoten material, ki sta izkopana med gradbenimi deli, pa sta odpadek, če ustrezata opredelitvi pojma »odpadek« iz te direktive. Pri tej odločitvi ni bistveno ali je izkopan material onesnažen z nevarnimi snovmi ali ni.

Opadki, ki nastajajo pri gradnji, so gradbeni odpadki, za katere velja tudi poseben predpis in sicer Uredba o ravnanju z odpadki, ki nastanejo pri gradbenih delih (Uradni list RS, št. 34/08 in 44/22 – ZVO-2), ki določa obvezno ravnanje z odpadki, ki nastajajo pri gradbenih delih zaradi gradnje, rekonstrukcije, adaptacije, obnove ali odstranitve objekta. Za ravnanje z gradbenimi odpadki na gradbišču je v skladu z navedeno uredbo v celoti odgovoren investitor. Ključni vidik ustreznega ravnanja z odpadki je ločevanje materialov na izvoru. Bolje kot so odpadki ločeni, lažja je nadaljnja obdelava odpadkov, npr. ponovna uporaba odpadkov, učinkovitejše je recikliranje in boljša je kakovost recikliranih materialov.

Pogoje v zvezi z obremenjevanjem tal z vnašanjem odpadkov in obvezno ravnanje pri načrtovanju in izvedbi vnašanja zemeljskega izkopa ali umetno pripravljene zemljine zaradi izboljšanja ekološkega stanja tal ter pogoje uporabe gradbenega materiala, pripravljenega iz obdelanih ali neobdelanih, izvornih ali odpadnih mineralnih surovin, če se ob stiku s padavinsko, podzemno ali površinsko vodo nevarne snovi lahko začnejo lužiti, določa Uredba o obremenjevanju tal z vnašanjem odpadkov (Uradni list RS, št. 34/08, 61/11 in 44/22 – ZVO-2).

Najmanj zaželeno ravnanje z odpadki je odlaganje odpadkov na odlagališčih, pri čemer je potrebno upoštevati tudi določbe predpisa, ki ureja odlagališča odpadkov. Predelava primernih inertnih ali nenevarnih odpadkov z njihovo uporabo pri prenavljanju in zasipavanju ali pri gradnji pa ne pomeni nujno odlaganja na odlagališču. Tako se določbe predpisa o odlagališčih odpadkov med drugim ne uporabljajo za uporabo inertnih odpadkov kot polnilo pri vzpostavitvi novega ali nadomestitvi prejšnjega stanja okolja, če se vnašajo v skladu s predpisom, ki ureja obremenjevanje tal z vnašanjem odpadkov.

Uredba o odpadkih vsebuje tudi posebno določbo glede ravnanja z rodovitno zemljo, odrinjeno pri gradbenih posegih, ki nima nevarnih lastnosti iz Priloge 3 te uredbe in ki zaradi fizikalnih, kemičnih in mikrobioloških lastnosti omogoča rast rastlin, ki jo je v skladu z zakonom, ki ureja kmetijska zemljišča, treba varovati pred trajno izgubo, in jo je treba zbirati ločeno od preostalega zemeljskega izkopa in jo ločeno oddajati, če se zemeljski izkop, katerega sestavni del je, ne uporabi za gradnjo v svojem prvotnem stanju na mestu, kjer je bil izkopan.

Z odpadki, ki pri gradbenih delih ne nastajajo neposredno kot posledica postopkov izvajanja gradbenih del, kot so na primer odpadna embalaža, ki ovija gradbeni material ali gradbene izdelke, ali komunalni odpadki, ki jih povzročajo zaposleni na gradbišču, je potrebno ravnati v skladu s predpisi, ki urejajo odpadke. Zbiranje komunalnih odpadkov je v skladu z zakonom, ki ureja varstvo okolja, obvezna občinska gospodarska javna služba varstva okolja, zato je ravnanje z njimi potrebno dogovoriti z izvajalcem te službe v posamezni občini.

Predlagamo tudi, da se v naslednjih fazah priprave dokumentacija dopolni z vsebinami, ki opredeljujejo vse stroške ravnanja z odpadki, ki bodo nastali v času gradnje in stroške nadaljnjega ravnanja z njimi. Pomanjkanje teh podatkov v investicijskih dokumentacijah predstavlja veliko

težavo, ker se kasneje lahko investicija poveča in posledično ustrezno ravnanje z odpadki postane problem.

SVETLOBNO ONESNAŽEVANJE

V poglavju 4 je navedeno:

Poti v parku bodo osvetljene na srednjo vrednost 5 lux-ov, pri čemer ni posebnih zahtev glede enakomernosti, saj v parku ni predvidenih drugih udeležencev v prometu. Razsvetljava bo zagotovljena z 15 svetilkami na jeklenih, 4-kotnih kandelabrih tipa Park S, z močjo 10 W, svetlobnim tokom 1150 lm in barvno temperaturo 3000 K. Kandelabri bodo visoki 4,5 m, svetilke pa bodo nameščene za zagotavljanje minimalne osvetlitve, ki omogoča varno hojo pešcev ter preprečuje vandalizem in nezaželeno vedenje, brez potrebe po prilagajanju svetilnosti v poznejših nočnih urah.

Ugotovili smo, da je na grafičnih podlagah narisanih 17 svetilk, ne 15. Opozarjamo, da se skladno s standardom SIST-EN 13201 ceste in javne površine osvetljujejo glede na P razrede, pri čemer samo za razred P7 ni posebnih zahtev za enakomernost, saj gre za minimalno osvetlitev. Za razred P7 velja tudi, da je povprečna osvetljenost nižja od 2 lx, minimalna osvetljenost pa je lahko nižja od 0,4 lx (zahteve za razred P6). Povprečno osvetljenost 5 lx je potrebno zagotavljati šele v razredu P4, to pa nikakor ni minimalna osvetljenost pač pa nakazuje že nekoliko konfliktna območja, kjer je enakomernost tudi zahtevana.

Predlagamo, da se za območje urejanja predvidi nivo osvetlitve, skladen z ustreznim P razredom, če je ocenjeno, da je potreben razred, višji od P7, naj se v času od sončnega zahoda do najkasneje 23.00 ure, od 23.00 do vsaj 5:00 ure predvidi zmanjšanje svetlobnega toka na nivo, skladen s P7 razredom. Svetilke se lahko opremijo tudi s senzorjem prisotnosti, ki v času zmanjšanja razsvetljave ob zaznani aktivnosti svetilke za omejen čas dvignejo na celoten svetlobni tok, s čimer se preprečuje vandalizem in neželeno vedenje.

V primeru, da je P7 razred ustrezen, zmanjšanje razsvetljave ni potrebno, saj povprečna osvetljenost ne presega 2 lx.

Predlagamo, da se v odloku v drugem odstavku 22. člena stavek: „Ker je razsvetljava namenjena minimalni osvetlitvi za varno hojo pešcev in preprečevanja nasilja in vandalizma, svetilke niso predvidene za zmanjševanje svetilnosti v poznejših nočnih urah.,, **črta.**

Ministrstvo opozarja:

Preverite ali so vsi navedeni predpisi v osnutku odloka še v veljavi in upoštevajte hierarhijo aktov.

S spoštovanjem,

mag. Bojan Kumer
MINISTER

Zbrala in pripravila:
Tanja Đurić,
podsekretarka